

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ТА
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЙ

(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки _____ Другий (магістерський) рівень освіти
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми _____ Управління охороною здоров'я та фармацевтичним
бізнесом
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2023 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти спеціальності «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом (1,63) для здобувачів вищої освіти 2 курсу.

Розробники:

БРАТІШКО Юлія, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації, докт. фармац. наук, доцент

ГЛАДКОВА Ольга, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації, канд. екон. наук, доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації проф. Тетяна КРУТСЬКИХ
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні Профільною методичною радою з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних освітніх компонентів

Протокол від «5» вересня 2023 року № 1

Голова профільної методичною ради з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних освітніх компонентів

проф. Алла НЕМЧЕНКО

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується авторськими освітніми компонентами: «Економіка і організація діяльності фірми», «Обґрунтування господарських рішень і управління ризиками», «Бізнес-планування, облік та контролінг в закладах охорони здоров'я», «Фінансовий та інвестиційний менеджмент», «Інформаційні технології в управлінні» тощо.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» є система підходів до процесу управління інноваційним розвитком, конкурентоспроможністю організації, використання сучасних інструментів щодо оцінки їх якості.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин 3 кредит ЄКТС.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» є ознайомлення з принципами, методами і механізмами управління інноваційним розвитком та підвищення конкурентоспроможності фармацевтичних організацій та закладів охорони здоров'я як суб'єктів господарювання, і опанування напрямками підвищення ефективності їх діяльності, набуття навичок управління, необхідних для професійної діяльності менеджера (управителя) з громадської охорони здоров'я.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» є підготовка кваліфікованого магістра менеджменту, що володіє знаннями і практичними навичками управління інноваційним розвитком і конкурентоспроможністю організації в умовах мінливого ринкового середовища, що функціонує у тому числі й у сфері охорони здоров'я та фармацевтичного бізнесу, задля максимально ефективного використання ресурсів та формування конкурентних переваг.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері менеджменту охорони здоров'я і фармації, що передбачають проведення досліджень та здійснення інновацій за умов невизначеності; здатність застосовувати набуті знання, уміння та навички з дисциплін професійної підготовки для вирішення типових завдань діяльності менеджера (управителя) на відповідній посаді в галузі охорони здоров'я і фармації.

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління, господарської діяльності і охорони здоров'я.

СК 16. Здатність застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування зваженої інноваційної та інвестиційної стратегії організації, оцінювання і вибору ефективних інноваційних й інвестиційних проєктів для забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку ЗОЗ і ФО і підвищення якості медичної допомоги та фармацевтичного забезпечення пацієнтів, вибудовувати партнерські відносини між державою та представниками бізнесу для реалізації соціально важливих проєктів в галузі охорони здоров'я.

Інтегративні **кінцеві програмні результати навчання** (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 15. Управляти конкурентоспроможністю та сталим розвитком ЗОЗ і ФО шляхом розробки і реалізації стратегії інноваційного розвитку, реалізації ефективних інноваційних й інвестиційних проєктів, вибудовування партнерських відносини між державою та представниками бізнесу для реалізації соціально важливих проєктів (програм) в галузі охорони здоров'я.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен

знати:

- закони, що регламентують науково-технічну й інноваційну діяльність організації;
- сучасні концепції, методи та інструментарій інноваційного менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
- сутність теорії циклічного розвитку;
- сутність механізмів стимулювання і фінансування науково-інноваційної сфери;
- організаційні форми інноваційної діяльності;
- особливості організації інноваційної діяльності в системі ОЗ;
- основи теорії прийняття рішень у сфері інновацій;
- методи стимулювання інноваційної діяльності;
- особливості складання і реалізації інноваційних проєктів;
- методи розрахунку ефективності інноваційних проєктів та визначення інноваційних ризиків;
- особливості оцінки інноваційних проєктів в ОЗ і фармації;
- сутність та зміст управління конкурентоспроможністю організації;
- модель п'яти сил конкуренції в галузі;
- фактори, що впливають на конкурентоспроможність ЗОЗ і ФО;
- управління конкурентними перевагами;
- взаємозв'язок і взаємовплив конкурентоспроможності продукції (послуг), конкурентних переваг та конкурентоспроможності організації;
- загальну схему і методика оцінювання конкурентоспроможності ЗОЗ і ФО;
- конкурентні стратегії організації;
- напрямки планування і програми підвищення конкурентоспроможності організації.

вміти:

- спираючись на принципи, важелі, технології управління інноваціями, здійснювати організаційне моделювання інноваційного розвитку організації;
- складати планові кошториси витрат на оновлення ЗОЗ і ФО;
- на підставі маркетингових досліджень управляти процесом створення і впровадження нововведень в організації;
- розробляти та обґрунтовувати інноваційну стратегію організації;
- обґрунтувати оптимальні джерела фінансування інноваційної діяльності організації;
- здійснювати оперативне управління реалізацією інноваційних проєктів;

- аналізувати проекти нововведень з точки зору технічних, технологічних і соціальних переваг;
- формулювати принципи і обирати адекватні обґрунтування інноваційних проєктів
- проводити аналіз конкурентних переваг ЗОЗ і ФО;
- проводити аналіз діяльності конкурентів і прогнозувати положення організації на ринку;
- аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення з метою підвищення конкурентоспроможності організації;
- використовувати результати аналізу при розробці конкурентних стратегій організації;
- визначати напрямки планування і розробляти програми підвищення конкурентоспроможності ЗОЗ і ФО.

володіти навичками:

- технологіями збору необхідної економічної інформації, статистичної обробки даних, робота з базами даних, необхідними для управління інноваційною діяльністю;
- проведення стратегічного аналізу різних об'єктів, володіти аналітичними, статистичними, розрахунковими, економіко-математичними методами оцінки й вибору інноваційних проєктів;
- узагальнення та ідентифікації конкурентних переваг різних об'єктів;
- прийняття конкурентоспроможних управлінських рішень у керуючій підсистемі;
- поєднання різних методів і розроблення оптимальних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності різних об'єктів.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	Денна форма						Заочна/дистанційна форми					
	у тому числі						у тому числі					
	всьог о	л	сем .	п з	лаб .	с. р .	всьог о	л	сем .	п з	лаб .	с. р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Управління інноваційним розвитком організацій												
Тема 1. Зміст та сутність інноваційного розвитку організацій							9	1		2		6
Тема 2. Стратегічне планування інноваційного розвитку організацій та джерела його фінансування							9	1		2		6
Тема 3. Управління інноваційною діяльністю та інноваційним потенціалом організацій							8	1	1			6
Тема 4. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності та інноваційного розвитку організацій							8	1	1			6
Контроль змістового модулю 1							10		1			9
Разом за змістовим							44	4	3	4		33

модулем 1												
Змістовий модуль 2. Управління конкурентоспроможністю організації												
Тема 5. Конкуренція та конкурентоспроможність організації							9	1		2		6
Тема 6. Конкурентне середовище та конкурентні переваги організації							9	1		2		6
Тема 7. Формування і управління конкурентоспроможним потенціалом організації							8	1	1			6
Тема 8. Розробка конкурентної стратегії організації							8	1	1			6
Контроль змістового модулю 2							10		1			9
Разом за змістовим модулем 2							44	4	3	4		33
Семестровий диф. залік									2			33
<i>Усього годин</i>							90	8	8	8		66

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Управління інноваційним розвитком організації

Тема 1. Зміст та сутність інноваційного розвитку організації. Сутність інноваційного розвитку організації. Формування організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку. Сутність та система інноваційного управління організації. Функції управління інноваційним розвитком організації.

Тема 2. Стратегічне планування інноваційного розвитку організації та джерела його фінансування. Сутність стратегічного планування інноваційного розвитку та формування інноваційної стратегії організації. Розробка та обґрунтування інноваційної стратегії. Завдання держави та особливості фінансування інноваційних процесів. Специфіка управління інноваційними процесами в охороні здоров'я і фармації. Методологічні підходи до оцінювання інноваційного розвитку організації.

Тема 3. Управління інноваційною діяльністю та інноваційним потенціалом організації Принципи та функції управління інноваційними процесами організації. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю, їх особливості, переваги та недоліки. Сутність інноваційного потенціалу організації та його складові. Оцінка інноваційного потенціалу організації. Стимулювання інноваційного розвитку організації.

Тема 4. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності й інноваційного розвитку організації. Сутність і класифікація ефектів від впровадження інновацій. Наукові підходи до оцінювання ефективності інноваційної діяльності. Методика комплексної оцінки ефективності інноваційних проєктів у фармації. Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності інноваційних проєктів в охороні здоров'я.

Змістовий модуль 2. Управління конкурентоспроможністю організації

Тема 5. Конкуренція та конкурентоспроможність організації. Сутність конкуренції та конкурентної боротьби. Класифікаційні ознаки конкуренції та її форми. Основні ознаки конкурентоспроможності організації. Державна політика в сфері регулювання конкуренції.

Тема 6. Конкурентне середовище та конкурентні переваги організації. Поняття

конкурентного середовища та його складові. Діагностика діяльності конкурентів. Чинники та конкурентні переваги розвитку організації. Сучасні підходи до управління конкурентними перевагами організації.

Тема 7. Формування і управління конкурентоспроможним потенціалом організації. Сутність конкурентного потенціалу в системі управління конкурентоспроможністю організації. Складові організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможним потенціалом організації. Прикладні моделі оцінки конкурентоспроможного потенціалу організації. Особливості формування конкурентоспроможного потенціалу організації в охороні здоров'я. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності організації

Тема 8. Розробка конкурентної стратегії організації. Конкурентна стратегія організації та показники, що впливають на її вибір. Загальні стратегії конкуренції. Стратегії конкурентної поведінки організації. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія організації.

Семестровий диф. Залік

6. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Зміст та сутність інноваційного розвитку організацій		1
2	Тема 2. Стратегічне планування інноваційного розвитку організацій та джерела його фінансування		1
3	Тема 3. Управління інноваційною діяльністю та інноваційним потенціалом організацій		1
4	Тема 4. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності та інноваційного розвитку організацій		1
5	Тема 5. Конкуренція та конкурентоспроможність організації		1
6	Тема 6. Конкурентне середовище та конкурентні переваги організації		1
7	Тема 7. Формування і управління конкурентоспроможним потенціалом організації		1
8	Тема 8. Розробка конкурентної стратегії організації		1
Усього годин			8

7. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 3. Управління інноваційною діяльністю та інноваційним потенціалом організацій		1
2	Тема 4. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності та інноваційного розвитку організацій		1
3	Контроль змістового модулю 1		1
4	Тема 7. Формування і управління конкурентоспроможним потенціалом організації		1

5	Тема 8. Розробка конкурентної стратегії організації		1
6	Контроль змістового модулю 2		1
7	Семестровий диф. залік		2
Усього годин			8

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Зміст та сутність інноваційного розвитку організації. <u>Практичне заняття 1</u> : Оцінка структури інноваційного потенціалу організації та його формування відповідно до діючої нормативно-правової бази.		2
2	Тема 2. Стратегічне планування інноваційного розвитку організації та джерела його фінансування <u>Практичне заняття 2</u> : Оцінка структури джерел фінансування інноваційної діяльності організації. Розробка ефективної інноваційної стратегії організації.		2
3	Тема 5. Конкуренція та конкурентоспроможність організації. <u>Практичне заняття 3</u> : Опрацювання методів та інструментів оцінки рівня конкурентоспроможності ЗОЗ.		2
4	Тема 6. Конкурентне середовище та конкурентні переваги організації. <u>Практичне заняття 4</u> . Кейс «Оцінка конкурентоспроможності ФО «Здоров'я»		2
Усього годин			8

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Зміст та сутність інноваційного розвитку організації		6
2	Тема 2. Стратегічне планування інноваційного розвитку організації та джерела його фінансування		6
3	Тема 3. Управління інноваційною діяльністю та інноваційним потенціалом організації		6
4	Тема 4. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності та інноваційного розвитку організації		6
5	Контроль змістового модулю 1		9
6	Тема 5. Конкуренція та конкурентоспроможність організації		6

7	Тема 6. Конкурентне середовище та конкурентні переваги організації		6
8	Тема 7. Формування і управління конкурентоспроможним потенціалом організації		6
9	Тема 8. Розробка конкурентної стратегії організації		6
10	Контроль змістового модулю 2		9
Усього годин			66

Завдання для самостійної роботи
Підготовка наукових доповідей за темами

1. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні.
2. Роль персоналу у формуванні системи інноваційного розвитку організації.
3. Бар'єри інноваційного розвитку організацій.
4. Досвід стимулювання інноваційного розвитку охорони здоров'я за кордоном.
5. Процес прийняття рішень про виділення ресурсів на нові проєкти.
6. Принципи формування інноваційної стратегії організації.
7. Досвід венчурного фінансування інноваційних проєктів в системі охорони здоров'я.
8. Актуальність упровадження системного підходу до управління інноваційним розвитком ФО.
9. Характеристика системи інноваційного менеджменту закладу охорони здоров'я.
10. Особливості побудови системи інноваційного менеджменту у фармацевтичній компанії.
11. Місце інноваційного менеджменту у забезпеченні конкурентоспроможності фармацевтичної компанії.
12. Переваги та недоліки існуючих підходів до оцінювання інноваційного потенціалу фармацевтичної компанії (закладу охорони здоров'я).
13. Особливості оцінювання інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я.
14. Методичні підходи до оцінювання інноваційного розвитку виробничих фармацевтичних компаній.
15. Оцінювання інноваційного розвитку організацій: економічний, правовий і соціальний аспекти.
16. Роль конкуренції в розвитку фармацевтичного сектору.
17. Погляд на фармацевтичний ринок крізь призму конкурентного законодавства.
18. Конкурентоспроможність закладів охорони здоров'я в контексті реформування системи охорони здоров'я України.
19. Аналіз стану монополізації фармацевтичного ринку в Україні.
20. Дослідження факторів впливу на конкурентне середовище фармацевтичних компаній (аптечних закладів).
21. Наукові підходи до формування конкурентних переваг фармацевтичних компаній (аптечних закладів).
22. Інструменти оцінювання конкурентних переваг фармацевтичних компаній (аптечних закладів).
23. Вплив державної політики на процес формування конкурентних переваг фармацевтичних компаній.
24. Резерви підвищення конкурентоспроможності фармацевтичних компаній на основі процесного підходу.
25. Особливості формування конкурентоспроможного потенціалу закладу охорони здоров'я.
26. Управління якістю надання медичних послуг – як основа для забезпечення конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я.
27. Актуальність формування конкурентної стратегії фармацевтичної компанії в умовах несприятливих економічних подій.
28. Світовий досвід розробки конкурентних стратегій у фармацевтичному бізнесі.

30. Формування інноваційно-інвестиційної стратегії закладу охорони здоров'я з метою підвищення його конкурентоспроможності.
31. Методичний інструментарій оцінки і вибору оптимальної конкурентної стратегії фармацевтичної компанії.
32. Вплив інноваційної діяльності організації системи охорони здоров'я на зростання її конкурентоспроможності та підвищення якості медичної допомоги і фармацевтичного забезпечення пацієнтів

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінка з освітньої компоненти визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти та оцінок засвоєння ним окремих модулів.

Успішність кожного здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

За поточну навчальну діяльність в межах модуля здобувач вищої освіти може отримати 60 балів. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час складання підсумкового модульного контролю з урахуванням балів за самостійну роботу – 40 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться під час кожного заняття) – контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми змістових модулів 1-2 за поточну навчальну діяльність здобувачам виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються. В залежності від кількості набраних балів здобувач може отримати за вивчення модуля на практичних заняттях **максимально 60 балів** або **мінімально — 35 балів**.

Застосовується така система бальних оцінок для **практичних занять: за кожен тему змістового модулю 1 та 2** здобувач може набрати **min -5 бали, max — 8 бали** за одну академічну годину навчання.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
5	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
6	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив допустиме знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом частково самостійно, студент допустив деякі помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
7	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
8	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого

	використання; <ul style="list-style-type: none"> практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.
--	--

для семінарських занять: за за кожну тему змістового модулю 1 та 2 здобувач може набрати **min -5 бали, max — 8 балів** .

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
5	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання;
6	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив допустиме знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, припустив окремі несуттєві помилки;
7	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки
8	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання

Для допущення до семестрового заліку здобувач вищої освіти повинен здати всі теми з освітньої компоненти та скласти контроль засвоєння ЗМ 1-2 на прохідний бал.

Контроль засвоєння ЗМ проводиться у формі заліку за затвердженими білетами. Модуль вважається зарахованим, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше мінімального балу.

Застосовується така система бальних оцінок для **контролю засвоєння ЗМ 1-2** здобувач може набрати **min – 10 балів, max — 18 балів**.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
10-11	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
12-13	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив достатнє знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив визначені помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив помилки у розрахункових формулах та в арифметичних розрахунках і т.п.
14-15	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив повне знання програмного матеріалу при усній або

	письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; <ul style="list-style-type: none"> практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
16-17	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.
18	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, основні змістовні положення відповіді підтверджує фактичними даними, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок, містить розрахункові формули та розгорнуті пояснення проведеного рішення.

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4	ЗМ1	T5	T6	T7	T8	ЗМ2	
5-8	5-8	5-8	5-8	10-18	5-8	5-8	5-8	5-8	10-18	

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, спостереження за участю здобувачів у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення кейсів, участь у діловій грі, підготовка наукової публікації (тез), виступи (наукові доповіді, презентації) тощо.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 1; для допуску до контролю змістового модуля 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 2.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних і семінарських занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

Форма семестрового контролю: семестровий диференційований залік.

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти.
2. Робоча програма освітньої компоненти.

3. Силабус освітньої компоненти
4. Слайдові та текстові лекції.
5. Практичні та ситуаційні завдання для опрацювання практичних навичок.
6. Завдання для самостійної роботи здобувачів.
7. Тестові завдання для самостійного контролю.
8. Комплекти білетів з еталонами відповідей для контролю змістових модулів.

14. Рекомендована література

Основна

1. Посилкіна О. В., Братішко Ю. С., Гладкова О. В., Глебова Н. В. Управління інноваційним розвитком і конкурентоспроможністю організацій. Частина 1. [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». Х., НФаУ, 2023. 244 с.
2. Посилкіна О.В., Братішко Ю.С., Гладкова О.В. Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій [Електронний ресурс] : метод. реком. для семінарських занять для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х.: НФаУ, 2023. – 22 с.
3. Посилкіна О.В., Братішко Ю.С., Гладкова О.В. Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій [Електронний ресурс]: метод. реком. до практичних занять для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х.: НФаУ, 2023. – 30 с.
4. Посилкіна О.В., Братішко Ю.С., Гладкова О.В. Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій [Електронний ресурс] : метод. реком. до самостійної роботи для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х.: НФаУ, 2023. – 36 с.
5. Посилкіна О.В., Козирєва О.В. Конкурентоспроможність підприємства: : навчальний посібник. Частина 2: навчальний посібник. – Х.: НФаУ, 2018 . – 215 с.

Допоміжна

1. Братішко Ю.С. Управління інноваційним потенціалом фармацевтичної організації / Ю. С. Братішко, О. В. Посилкіна // Сучасні досягнення фармацевтичної технології : матеріали Х міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю з дня народж. д-ра фармацевт. наук, проф. Гладуха Євгенія Володимировича, м. Харків, 10-11 трав. 2023 р. Харків : НФаУ, 2023. с. 206-209.
2. Гладкова О.В., Братішко Ю.С., Деренська Я.М. Конкурентні переваги аптечних закладів та управління ними // Економіка та суспільство. 2022. № 35. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1092>
3. Гладкова О.В. Фактори конкурентоспроможності медичних закладів в умовах реорганізації системи охорони здоров'я в Україні // Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку : матеріали XII наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 21 травня 2021 р. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Х. : Вид-во НФаУ, 2021. С. 50-52
4. Посилкіна О.В., Гладкова О.В. Удосконалення управління трудовим потенціалом фармацевтичної компанії як фактор підвищення її конкурентоспроможності // Інтернаука. Серія «Економічні науки». – 2021. – №12 – Т. 1. – С.32-42.
5. Ілляшенко А. Г. Удосконалення маркетингової активності підприємства як напрям посилення конкурентних переваг. URL : https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/81843/1/Ilyashenko_mag_rob.pdf (дата звернення 11.11.2021)
6. Кузнецова К.О. Фактори впливу на формування конкурентоспроможності підприємства . URL : <http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2013-21.pdf> (дата звернення 15.12.2021 р.).

7. Посилкіна О. В. Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко – Х. : НФаУ, 2020. – 220 с.
8. Посилкіна О. В. Управління інноваційною діяльністю : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко. – Х.: НФаУ, 2018. – 207 с.
9. Посилкіна О. В., Мала Ж. В., Бондарева І. В. Методичні підходи до вибору стратегії підвищення конкурентоспроможності аптечних мереж : наук.-метод. рек. Київ, 2018. – 23 с.
10. Посилкіна О. В., Мала Ж. В., Бондарева І. В. Прогнозування динаміки конкурентоспроможності аптечних мереж : наук.-метод. рек. Київ, 2017. – 22 с.
11. Мала Ж. В., Посилкіна О. В., Нессонова М. М. Аналіз факторів впливу на динаміку конкурентоспроможності аптечних мереж у залежності від їх типу. Управління, економіка та забезпечення якості у фармації. 2017. № 1. С. 57-65.
12. Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: монографія. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2017. – 368 с.
13. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємства / за загальною редакцією проф. О.Г. Янкового. Одеса, Атлант, 2017. – 514 с.
14. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 384 с.
15. Лупак Р. Л. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. – 484 с.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості у фармації НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://quality.nuph.edu.ua/>
2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
7. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
8. Науково-практичний журнал «Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nonproblem.net>
9. Науково-практичний журнал Національної академії наук України «Наука та інновації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://scinn.org.ua/>
10. Наукове видання «Innovation and Sustainability» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins>